

Herodot: Arion und der Delphin

Wdh. starker und schwacher Aorist Aktiv/Medium, Wdh. Verba contracta, σ-Στämme, -ευ-Στämme, μέλλω, ἔχω + Adverb und Infinitiv

Περιάνδρος ἦν Κυψέλου παῖς καὶ ἐτυράννευε Κορίνθου. Τοῦτον λέγουσι Κορίνθιοι ἐν τῷ βίῳ θαῦμα¹ μέγιστον ἰδεῖν· Ἄριων γὰρ ὁ Μηθυμναῖος², κιθαρωδός³ τῶν τότε ὄντων ἄριστος, ἐπὶ δελφίνος⁴ ἐφέρετο ἐπὶ Ταίναρον⁵. Οὗτος ὁ Ἄριων τὸν διθύραμβον⁶ πρῶτος τῶν ἀνθρώπων, οὓς ἡμεῖς γινώσκομεν, ἐποίησέ τε καὶ ὠνόμασε⁷ καὶ ἐδίδαξεν ἐν Κορίνθῳ.

5 Ἐπεὶ οὖν πολλὸν χρόνον διῆγε ὁ Ἄριων παρὰ Περιάνδρῳ, ἐπεθύμησε πλεῖν⁸ ἐς Ἰταλίαν τε καὶ Σικελίαν, καὶ ἐργασάμενος⁹ χρήματα μεγάλα ἐθέλησε αὐθις εἰς Κόρινθον ἀφικέσθαι. Ὀρμάτο μὲν νυν ἐκ Τάραντος¹⁰, καὶ πιστευῶν οὐδενὶ μᾶλλον ἢ Κορινθίοις ἐμισθώσατο¹¹ πλοῖον¹² ἀνδρῶν Κορινθίων. Οἱ δὲ ἐν μέσῳ τῷ πελάγει¹³ ἐβουλεύσαντο τὸν Ἄριονα ἐκβαλόντες σχεῖν τὰ χρήματα. Ὁ δὲ αἰσθόμενος τοῦτο πολλὰ ἰκέτευε χρήματα μὲν αὐτοῖς παρέχων¹⁴, ψυχὴν¹⁵ δὲ παραιτούμενος¹⁶. Οὐκουν¹⁷ δὴ ἔπεισε τούτοις, ἀλλ' ἐκέλευσαν

-
1 τὸ θαῦμα, -ατος	Wunder (θαυμάζω (be)wundern)
2 Μηθυμναῖος	aus Methymna <i>auf</i> Lesbos
3 ὁ κιθαρωδός	(κιθάρα + ἄοιδός) Sānger (zur Leier)
4 ὁ δελφίς, δελφίνος	Delphin
5 Ταίναρον	Kap Tainaron an der Südspitze der Peloponnes, dort war der Sage nach ein Eingang zum Hades
6 ὁ διθύραμβος	der Dithyrambus, ein Dionysos-Kultgesang, deren Schöpfer A. gewesen sein soll – der Ursprung der Tragödie
7 ὠνομάζω	(be)nennen (τὸ ὄνομα Name)
8 πλέω	segeln
9 χρήματα ἐργάζομαι od. ποιέομαι	Geld verdienen
10 Τάρας, Τάραντος	Tarent
11 μισθώω	vermieten; <i>Med.</i> (für sich) mieten, anheuern
12 τὸ πλοῖον	Schiff
13 τὸ πέλαγος, -ους	Meer
14 παρ-έχω	anbieten
15 ἡ ψυχὴ	<i>hier noch:</i> Leben
16 παρ-αἰτέομαι	(er)bitten
17 οὐκουν	also nicht, allerdings nicht, natürlich nicht

10 αὐτὸν οἱ πορθμεῖς¹⁸ ἢ ἀποκτείνειν ἑαυτὸν, ὥστε ταφῆς¹⁹ ἐν γῆ τυχεῖν²⁰, ἢ ἐκπηδᾶν²¹ ἐς τὴν θάλασσαν τάχιστα. Ὁ δὲ Ἀρίων ἐς ἀπορίαν²² γενόμενος παρητήσατο συγχωρῆσαι²³ αὐτὸν ἐν τῇ σκευῇ²⁴ πάσῃ ἐν τοῖς ἐδωλίοις²⁵ ἄσαι²⁶. ἄσας δὲ ὑπέσχετο ἑαυτὸν ἀποκτείνειν. Καὶ τοῖς πορθμέσι εἰσῆλθεν πολλὴ ἡδονή, ἐπειδὴ ἔμελλον²⁷ ἀκούσεσθαι τοῦ ἀρίστου τῶν ἀνθρώπων ᾠδοῦ²⁸, καὶ ἀνεχώρησαν²⁹ ἐκ τῆς πρύμνης³⁰ ἐς μέσην ναῦν³¹. Ὁ δὲ Ἀρίων ἐνδύς³² τε πᾶσαν τὴν σκευὴν καὶ λαβὼν τὴν κιθάραν στάς³³ ἐν τοῖς ἐδωλίοις διεξήλθε³⁴

15 νόμον τὸν ὄρθιον³⁵, τελευτῶντος δὲ τοῦ νόμου ἔρριψε³⁶ ἐς τὴν θάλασσαν ἑαυτὸν, ὡς εἶχε³⁷, σὺν τῇ σκευῇ πάσῃ. Καὶ οἱ μὲν ἀπέπλεον ἐς Κόρινθον, τὸν δὲ Ἀρίωνα δελφίς ὑπολαβὼν ἐξήνεγκεν ἐπὶ Ταίναρον. Ἀποβάς³⁸ δὲ ἐπορεύετο ἐς Κόρινθον σὺν τῇ σκευῇ, καὶ ἀφικόμενος διηγείτο³⁹ πάντα τὰ γενόμενα. Περίανδρος δὲ ὑπὸ ἀπιστίας Ἀρίωνα μὲν ἐν φυλακῇ εἶχεν, ἀνέμενε δὲ τοὺς πορθμέας. Ὡς δὲ ἄρα παρήσαν, ἤρετο αὐτούς, εἴ τι ἔχουσι⁴⁰ λέγειν περὶ Ἀρίωνος. Εἰπόντων δὲ ἐκείνων, ὡς σῶς⁴¹ τε ἦν περὶ Ἰταλίαν⁴² καὶ ἔλιπον αὐτὸν ἐν

20 Τάραντι, ἐπιφαίνεται αὐτοῖς ὁ Ἀρίων, ὥσπερ ἐξεπήδησε· οἱ δὲ ὑπὸ δέους⁴³ ἐλεγχόμενοι οὐκ εἶχον ἔτι ἀρνεῖσθαι⁴⁴.

Ταῦτα μὲν νυν Κορίνθιοί τε καὶ Λέσβιοι λέγουσι, καὶ Ἀρίωνος ἔστι ἀνάθημα⁴⁵ χαλκοῦν⁴⁶ οὐ μέγα ἐπὶ Ταινάρῳ, ἐπὶ δελφίνος ἐπῶν⁴⁷ ἄνθρωπος.

18	ὁ πορθμεύς, ἕως	Seemann
19	ἡ ταφή	Bestattung
20	τυγχάνω τινός	bekommen, finden
21	ἐκ-πηδάω	hinausspringen
22	ἡ ἀ-πορία	Ausweglosigkeit, Verzweiflung
23	συγ-χωρέω	erlauben
24	ἡ σκευή	Ausrüstung; <i>hier</i> : Festschmuck
25	τὰ ἐδῶλια	(<i>eig.</i> 'Sitzbänke') hinteres Halbdeck – <i>ein erhöhter Teil des Schiffs</i>
26	ἀείδω, <i>kontrahiert</i> ᾄδω	singen
27	μέλλω + Inf. Futur	futurisches Hilfsverb: im Begriff sein, gleich tun, tun wollen
28	ὁ ἀοιδός, <i>kontrahiert</i> ᾠδός	Sänger
29	ἀνα-χωρέω	zurücktreten, zurückweichen
30	ἡ πρύμνη	Heck
31	ἡ ναῦς, νεώς	Schiff
32	ἐν-δύς, δύντος	<i>Pt. Aor. zu ἐν-δύομαι</i> anziehen
33	στάς, στάντος	<i>Pt. Aor. zu ἵσταμαι</i> stehen (<i>Aspekt beachten!</i>)
34	δι-εξ-έρχομαι	(<i>wörtl.</i> "vollständig durchgehen") von Anfang bis Ende vortragen
35	νόμος ὁ ὄρθιος	die 'hohe Weise', <i>ein feierlicher Gesang für Apoll</i>
36	ρίπτω	werfen
37	ἔχω + Adverb	sich verhalten, sein
38	ἀπο-βάς, βάντος	<i>Pt. Aor. zu ἀπο-βαίνω</i> herabsteigen
39	δι-ηγέομαι	erzählen
40	ἔχω + Infinitiv	können, wissen zu
41	σῶς (< σάος)	gesund, heil
42	περὶ Ἰταλίαν	irgendwo in Italien
43	τὸ δέος, -ους	Angst, Furcht
44	ἀρνέομαι	leugnen
45	τὸ ἀνά-θημα, -ατος	Weihgeschenk, Standbild
46	χαλκοῦς, -ῆ, -οῦν	ehern, aus Bronze
47	ἔπ-ειμι + <i>Gen.</i>	auf etw. sein